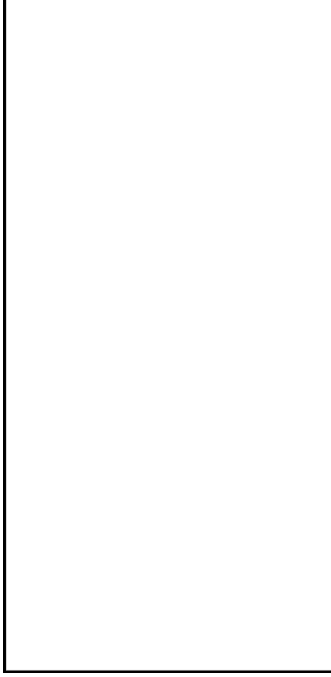

HALİL DAĞ(HALİL UYSAL) YOLDAŞIN ANISINA

Rubar Andok

DAĞ GÜZELLİKLERİNİN SIRRI!

Kendini bütün renklerin ahengiyle donatmış bir baharda gerillaların özgürlük yürüyüşünün startının verildiği ve bu özgürlük finaline an be an yaklaştığımız bu yıllarda, bir yoldaşın şahadet haberini duyduğumuzda, yürek kendini tutamıyor ve yakıcı bir ateşin körü gibi parçalanıyor. Her biri birer fidan, her biri birer bahar, her biri birer yaşam, her biri birer diriliş ve her biri birer kahramanlık abidesi... Her özgürlük yıldızının şehitler kervanına katılmasıyla, bir yıldızda bir hücremizden kayıp ü tarifi olmayan bir sızı ve acı veriyor. Yürekteki her sızı ve acı, bağlılığı derinleştirip anlamlandırırken, bu özgürlük yürüyüşünde, bu onurlu yaşam yürüyüşünde ve insanlık değerlerinin yeniden diriltilmesinde yolumuzu daha net ve aydınlatıyor. Hele bir de bu yoldaşları tanıdığın zaman ve paylaşımların olmuşsa, özgürlük yürüyüşüne başlamadan önce, bir daha görüşmek dileğiyle, “serkeftin” sözüyle uğurlamışsan...

Gerillacılık; yeni bir yaşam, yeni bir tarz, farklılık, egemen sistemlere karşı özgür iradenin yaşatılması, doğa ve insanın birleşmesidir. Gerillaya katılmadan önce, insan birçok arkadaşı merak eder ve onları görme umudunun beklentisi içinde olur. Katılmadan önce, Halil arkadaşın ismini yaptığı programlar, film ve dağ makalelerinden duymuştum. Halil arkadaş görmek benim için gizemli ve sanki gerçekleşmeyecek bir istem gibi geliyordu. Yanılmıyorsam, 2005 yazıydı. Yıldızların bütün güzellikleriyle kendilerini gösterdikleri bir yaz gecesi idi. Yıldızlar ve ay halaya durmuş, dağlara gülüşler dağıtıyorlar. Böyle bir gecede, qilêş ve doçka sesleriyle irkilmiştim. O zaman bir arkadaşla sormuştum, film çekimi olduğunu söylediler. Bu şaşırılmışlık duyguları içinde, “Ma film çeken bizim arkadaşlar mı?” sorusunu sormuştum. Bu mutluluk duyguları içinde, dağlarda diriliş devrimi ve kültür devriminin özgürlük mekanlarında başaklanmasına şahit oluyordum. Bu benim için büyük bir co’kuydu.

Bu yaz günlerinin birinde, bir göreve giderken, gerillaların bir dağıtım birliğinde, oradaki arkadaşların bir sohbetini dinlemiştim. Arkadaşlar sohbetlerinde, Halil arkadaştan bahsetmişlerdi. Bu kadar çalışma içinde, film çekiminde, tek başına gelmiş ve arkadaşların erzaklarını sırtlayıp götürmüş diyorlardı. Çok şaşırmıştım. Çok iyi hatırımdadır, ben “Halil arkadaş bizim alanda mı?” diye sormuştum.

O zamanlar büyük bir merakla Halil arkadaş görmek ve tanışmak istiyordum. Artık aynı alandaydık ve onunla kültür, edebiyat, tiyatro ve sinema üzerine tartışma imkanı bulacaktım. Hatta belki yerinde olmayacak, bir imzalı fotoğrafını dahi isteyecektim.

Aradan bir yıl geçmişti. Zorlu bir kış sürecinden sonra, Zap’taki bir askeri birlikte, hevalê Halil’in geleceği ve belli bir süre için kaldığımız birlikte kalacağı söylenmişti. Yaşamın çetrefilliği bu idi herhalde. Çok güzel bir rastlantıydı. Gelmeden önce aklımda birçok kurgu kurmuş ve Halil arkadaş kendi kurgularında farklı bir şekilde yaratmıştım. Beklediğim, bizden farklı, görünümü farklı, farklı elbise giymiş, birçok kişi ve ekibman ile geleceğiydi. Aynı gün arkadaşlarla futbol oynuyorduk. Bir arkadaş gelmişti, sırtında büyük bir çanta, sağ kolunda tek kol qilêş, sarımsı bir saç ve önden kıvrık hal almış, gözlüklü, beyazlamış, yıpranmış ve sol tarafı yırtılmış bir siyah yelek üzerindeydi. Ara verdik ve gelen arkadaşla merhabalaştık. Yarım saat geçmesine karşın, ben Halil arkadaş tanıyamamıştım ve halen de bekliyordum. Konuşmalar arasında, Halil arkadaşın ismi geçmiş ve az önce merhabalaştığımız arkadaşın isminin Halil olduğunu öğrenmiştim. Çekinerek bir arkadaşla sormuştum, “Arkadaşı tanıyamam musun, bu Halil arkadaş, yani Halil Uysal” demişti. İnanamamıştım, böyle mütevazi, moralli, yıllardır giydiği yıpranmış gerilla elbisesiyle, Halil arkadaş görmüş ve merhabalaşmıştım.

İlk diyalogumuzda onunla Kürtçe konuşmuşum ve sanıyordum ki, Halil arkadaşta gerillaların deyimiyle “akademik Kürtçe” ile cevap vereceğini düşünmüştüm. Kendisi gibi mütevazi ve Kürdistan’ın her bölgesinden kelime kattığı mütevazi Kürtçesiyle cevaplamıştı ve o zaman Halil arkadaşın Avrupa katılımlı ve Kürtçeyi sonradan öğrendiğini öğrenmiştim.

Bir buçuk yıl Halil arkadaşla aynı birlikte kaldım ve birçok şey Halil arkadaştan öğrendim ve paylaştım. Halil arkadaş, yaşamdaki coşkusuyla, çalışmalarındaki fedekar ve emekçi yönüyle, dağlara olan sonsuz aşkı, yoldaşlığa verdiği yüksek değer, örgütsel yaşamı koruma refleksi ve askeri yaşamdaki disiplini ile tüm arkadaşlar için örnekti. Güney sahasında kaldığı süreçlerde, yaşamının her anında, Ameddeki, Dersimdeki, Botandaki, Serhattaki yoldaşlarını his ediyor ve onları yaşıyordu. Bir gün Dersimde, bir gün Botandaydı. Dijital kamerası ve kaleminde, yoldaşlarının direnişi ü kahraman şehitleri an be an yaşıtıyordu. Direniş ve devrimin kahramanlıklarını, gerillanın bütün güzelliklerini, yoldaşlığın bütün güzelliklerini ve bütün bu kutsal doğanın güzelliklerini tüm dünyaya yansıtmaya çalışıyordu ve bunu 13 yıllık gerilla yaşamında başarmıştı. Gerilla yaşamında, bir devrimin şahitliğini yapıp, an be an bunu yazdı, resmedip tarihe mal etti. Artık kendisi canlı tarih olmuştu. Kürt halkının düşmanları tarafından sanatı ve kültürü bitirilmek istendiği bir çağda, bütün imkansızlıklara rağmen, yeninden ruh ve can verdi.

Kuzey Kürdistan'a gitmeden önce, yapacağı yolculuktan sık sık bahsedirdi. Son HPG konferansında, öneri geliştirmiş, o kadar coşkulu bir şekilde bu önerisinde ısrar etmişti ki, kabul edilmemesi mümkün görünmüyordu. Botan'dan başlayıp, Ararat'a gidecekti. Bu onda büyük bir coşku ve heyecan yaratmıştı. Halil arkadaş özgürlük yürüyüşüne başlamadan önceki son aylarında önderliğin savunmasını yeniden okudu. Hemen hemen Ahmet Kaya'nın tüm şarkılarını dinlemiş ve Ahmet Kaya'ya büyük bir hayranlık duyardı. Fotoğraf çekme ve kameracılığının, bir sır gibi dağlarda geliştiğini ve kendisinin de bu sır aradığını belirtiyordu. Bu sır ararken, yıllarca bunu arkadaşlarıyla paylaşıp, birçok yeni Haliller eğitti. Halil arkadaş için yoldaşlarının güzelliklerini yansıtmak, onun yaşamı sevmeye düzeyi ile birdi. Kürdistan'ın güzelliklerini görme ve bunları kalıcılaştırma çabası, dervişler gibi, büyük bir istek ve yoğunlaşmayla yapardı. Halil arkadaş Botan'da olduğu zamanlar, Zap direnişinde hep onu andık. Birçok arkadaş, "Keşke Halil arkadaş burada olsaydı, bu direnişi ancak o kalıcılaştırabilir" diyordu. Ama Halil arkadaş sen merak etme, sırrını paylaştığın ve eğittiğin yoldaşların, yerini boş bırakmadılar ve rollerini oynadılar.

Ararat'a başlayın yürüyüşün startını verirken, tüm yoldaşlarından, atı Cano'dan ve Zap suyundaki bir görünen bir kaybolan Gri Balıkçıdan hatırını istedi. Özellikle atı Cano ile arasında büyük bir bağlılık ve aşk vardı. Öyle bir bağlılık, Cano Halil arkadaşın dışında hiçbir arkadaşını kabul etmiyordu.

Evet Halil arkadaş, sen seyirci olmadın, içindeydin ve yöneten, kurgulayan ve yön verendin. Bu yarım kalmış devrim romanının en güzel yeri, senin yerin olacak. Senin için yaşam bu idi ve bu yaşam uğruna, hatır istedin ve gönül rahatlığıyla yeni bir yaşama yol aldın. Sana söz veriyoruz, bu yolculuk yarım kalmayacak. Dağların sırrını paylaştığın ve Ava Zê'de beraber Gri Balıkçıyı aradığın yoldaşların, Ava Zê'de, Botanda, Araratta, Şikefta Brindaranda, Cudide, Cilo ve Çarçelada bu arayışı devam ettirecekler.